

Treballar en tot moment

Començar una carrera professional i acabar-la són dos moments molt importants. El valor del treball ha d'adquirir llavors les seves justes dimensions. Nova reflexió sobre el treball.

05/04/2017

Sant Josepmaria va escriure que el treball és **una malaltia contagiosa, incurable i progressiva**. [1] Un dels símptomes clars d'aquesta malaltia consisteix a no saber estar sense fer

res. El desig de glorificar Déu és la raó última d'aquesta laboriositat, d'aquest afany per santificar el temps, de voler oferir a Déu cada minut de cada hora, cada hora de cada dia... cada etapa de la vida. **Qui és laboriós aprofita el temps, que no només és or, sinó glòria de Déu! Fa el que ha de fer i està pel que fa, no pas per rutina, ni per esmerar-hi les hores, sinó com a fruit d'una reflexió atenta i ponderada. [2]**

Qui té seny sap per on passa, [3] diu el llibre dels Proverbis. Meditar els passos en la tasca professional és aquesta reflexió atenta i ponderada de què parla sant Josepmaria, que porta a pensar cap a on avancem amb la nostra feina, i a rectificar la intenció. El prudent discerneix en cada circumstància la millor manera de dirigir-se cap al seu final. I la nostra meta és el Senyor. Quan canvien les circumstàncies convé tenir el cor despert per percebre les

crides de Déu en i a través dels canvis, de les noves situacions.

Ens aturarem en dos moments concrets de la vida professional: l'inici i el final. Dins de la seva especificitat, ajuden a considerar alguns aspectes de la santificació del treball. Entre d'altres: la disposició vigilant, amb la fortalesa de la fe, per mantenir la rectitud d'intenció; el valor relatiu de la materialitat del que fem; la fugacitat dels èxits o dels fracassos; la necessitat de mantenir sempre una actitud jove i esportiva, disposada a recomençar, per amor a Déu i als altres, les vegades que sigui necessari...

Els inicis de la vida professional

Una de les notes essencials dels ensenyaments de sant Josepmaria és la unitat de vida. Viure en unitat significa orientar tot cap a un únic final; buscar **només i en tot la glòria de Déu**. [4] Per als qui dediquen la

major part de la jornada a desenvolupar una professió, és necessari aprendre a integrar-la al conjunt del projecte de vida. L'inici de la vida professional és un dels moments més importants en aquest aprenentatge. És una situació de canvi, de nous reptes i possibilitats... i també de dificultats que convé conèixer.

En alguns àmbits es reclama dels joves professionals una dedicació sense límit d'horari ni de compromís, com si la feina fos l'única dimensió de la seva vida. Aquestes pràctiques s'inspiren, d'una banda, en tècniques de motivació; però també responen a una mentalitat que absolutitza l'èxit professional sobre qualsevol altra dimensió de l'existència. Es cerca fomentar una actitud en què el compromís amb l'empresa o amb l'equip de treball estigui per sobre de qualsevol altre interès. I és precisament en persones amb

vocació professional, que volen fer bé la seva feina, en qui poden fer arrelar aquests plantejaments. Sant Josepmaria, mestre de la santificació del treball, advertia del perill de trastocar l'ordre de les aspiracions. **Interessa que breguis, que hi posis el coll... De tota manera, col·loca els quefers professionals al seu lloc: són exclusivament mitjans per arribar al fi; mai no s'han de prendre, ni molt menys, com la cosa fonamental. Quantes 'professionalitis' impedeixen la unió amb Déu! [5]**

Els mitjans que s'utilitzen per reclamar aquesta exclusivitat no solen consistir en rígides imposicions, sinó més aviat a fer entendre que l'estima, la consideració i les possibilitats futures d'una persona depenen de la seva disponibilitat incondicionada. D'aquesta manera es fomenta que es passi el màxim nombre d'hores a

l'empresa, que es renunciï al cap de setmana o a períodes de descans — habitualment dedicats a la família i al cultiu de l'amistat, etc.— fins i tot sense que n'hi hagi una necessitat real. Aquestes i altres maneres de demostrar la màxima disponibilitat sovint es veuen incentivades amb gratificacions, o amb beneficis que permeten moure's en un alt estatus social: hotels i ambients exclusius quan es viatja per motius de feina, regals... Al contrari, qualsevol limitació de la disponibilitat es veu com una perillosa desviació de la “mentalitat d'equip”. L'equip de treball o l'empresa pretenen així absorbir la totalitat de les energies i qualsevol altre compromís extern s'ha de supeditar als que es tenen a la feina. Aquestes circumstàncies poden desviar la rectitud d'intenció, pensant que formen part del prestigi professional convenient per a l'apostolat. Sant Josepmaria prevenia contra possibles falsos raonaments

en aquest sentit: Una impacient i desordenada preocupació per pujar professionalment pot disfressar l'amor propi sota una capa “de servir les ànimes”. Amb falsia —no en trec ni una lletra— ens forgem la justificació que no hem de desaprofitar certes conjuntures, certes circumstàncies favorables... [6]

Quan es descuiden la fortalesa i la tempra necessàries per mantenir les aspiracions professionals dins d'un ordre que permet orientar-les vers l'amor a Déu, no és difícil imaginar les conseqüències. Només cal pensar en les crisis que es produeixen en la vida

familiar quan el pare o la mare no volen retallar el treball, podent fer-ho, i regategen la necessària dedicació de temps i energies a la llar; o el refredament en el tracte amb Déu quan el pla de vida

espiritual no es posa en primer lloc; o la llanguiment de l'apostolat d'amistat i de confidència quan l'atenció a les persones es veu habitualment com alguna cosa que fa nosa per als compromisos professionals.

L'actitud de qui es deixa seduir per l'èxit humà —molt diferent del prestigi professional que és ham de l'apòstol—, impossibilita la unitat de vida cristiana. La professió deixa d'estar integrada en el conjunt de les activitats segons l'ordre de la caritat, que inclou atendre altres deures espirituals, familiars i socials. El que realment ha d'interessar a un fill de Déu és complir la voluntat del seu Pare, mirant de treballar en la seva amorosa presència. Això és el que dóna sentit a tot, el que ens ha de moure a treballar i a descansar, a fer això o allò; el que ens dóna pau i alegria. Per cristianitzar els ambients professionals es requereix maduresa

humana i sobrenatural, un prestigi professional cristià que va més enllà de la mera productivitat.

Els fills de Déu hem estat alliberats per Crist a la creu. Podem acollir aquest alliberament o rebutjar-lo. Si l'acollim amb la nostra correspondència, viurem lluny de l'esclavitud de les opinions dels altres, de la tirania de les nostres passions i de qualsevol pressió que pretengui doblegar el nostre cor per servir senyors diferents del nostre Pare Déu.

Sovint serà necessària una bona dosi de fortalesa per dir que no a propostes professionals que sincerament sabem que no estan en el nostre camí personal de santificació i d'apostolat, encara que puguin estar-ho en el d'un altre. No hi ha receptes en això. L'actuació prudent en un assumpte de tanta importància requereix una intensa

presència del fi —una vida interior sòlida, un desig ferm de glorificar Déu— i l'actitud humil, vigilant i oberta de deixar-se aconsellar.

El final d'una etapa, el començament d'una altra

Una altra fase que té les seves exigències específiques és el moment de la jubilació. Aquest canvi en la condició de vida, requereix adaptar molts aspectes pràctics i, sobretot, un esperit jove, disposat a buscar i fer allò que Déu demana en aquesta nova etapa.

És, sens dubte, un bon moment per tornar a meditar sobre el significat de la santificació del treball començant pel primer requisit, el de treballar, precisament en una situació en què les circumstàncies no obliguen a fer-ho com abans. Es posa en primer pla que el motiu per treballar no és només la necessitat

sinó l'amor a Déu, que ens ha creat perquè treballem mentre puguem.

És una ocasió esplèndida per pensar com podem ser, justament, útils al Senyor i als altres, amb un esperit de servei renovat, més serè i més recte, en tantes coses petites o en grans iniciatives. Les possibilitats són variadíssimes. En alguns es mantindrà una part de l'activitat professional anterior, amb la preparació de les persones que hauran de substituir-los. En altres casos, s'orientaran a activitats de caràcter assistencial de gran valor: atenció a malalts, suport a centres educatius o formatius que necessiten persones amb experiència i possibilitat de dedicació de temps. Altres aprofiten l'ocasió per posar en joc capacitats que amb prou feines s'havien pogut desenvolupar abans: col·laborant en activitats culturals que es poden fer a través d'Internet; intervenen en la formació de l'opinió

pública; impulsen associacions familiars i culturals; promouen agrupacions de teleespectadors o de consumidors que milloren la societat...

En tot cas s'ha de tractar d'activitats realitzades amb professionalitat, amb la mentalitat professional que s'ha tingut fins llavors i que ara ha de continuar manifestant-se en la perfecció amb què es porta a terme el nou treball, en la preparació que es mira de tenir per realitzar-lo, en la serietat amb que es respecta l'horari i tots els compromisos que s'adquireixen.

Els horitzons apostòlics de la tercera edat són molt amplis. El pas d'una situació de més llibertat d'horari no ha de deixar lloc a l'aburgesament. Tot pot estar impregnat d'un fort contingut apostòlic. Les oportunitats d'entrar en contacte amb altres persones sovint poden ser, en

aquestes noves circumstàncies, molt més grans que abans, fins i tot es pot presentar l'oportunitat de dur a terme una tasca apostòlica amb persones joves, no només col·laborant amb alguna iniciativa sinó creant-la: un club, unes activitats de formació que permetin donar curs al bagatge de esperit cristià que es porta dins.

L'esperit humà (...) fins i tot participant de l'envelliment del cos, en un cert sentit continua sempre jove si viu orientat cap a l'etern. [7] Sant Josepmaria, en els anys finals de la seva vida, quan les forces físiques minvaven, no va deixar d'emprendre projectes plens d'audàcia, com, per exemple, el santuari de Torreciutat. Era igualment sorprenent l'exemple de sant Joan Pau II, que va promoure moltes iniciatives —cada vegada més audaces— amb força i vigor malgrat la malaltia que el va acompanyar

durant anys, fins a la seva mort
santa.

A ell mateix es podrien aplicar
aquestes paraules seves, amb les
quals ens convida a tenir en gran
estima l'última etapa de la vida: **Tots
coneixem exemples eloqüents de
gent gran amb una sorprenent
joventut i vigor d'esperit... [8]**

J. López Díaz - C. Ruíz

.....

[1] Sant Josepmaria, *Carta* 15-X-1948,
citada per A. Nieto, “Josepmaria
Escrivà, sacerdot de Déu, treballador
exemplar”, discurs pronunciat a la
Universitat de Navarra el 26-VI-1985.

[2] Sant Josepmaria, *Amics de Déu*, n.
81.

[3] *Pr* 14, 15.

[4] Sant Josepmaria, *Forja*, n. 921.

[5] Sant Josepmaria, *Solc*, n. 502.

[6] Sant Josepmaria, *Solc*, n. 701.

[7] Joan Pau II, *Carta als ancians*, 1-X-1999, n. 12.

[8] Ibid.

pdf | document generat
automàticament des de [https://
dev.opusdei.org/ca-ad/article/treballar-
en-tot-moment/](https://dev.opusdei.org/ca-ad/article/treballar-en-tot-moment/) (05/08/2025)